

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 165 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 5 АВГУСТ 1958 Г. ЗА ОПАЗВАНЕ ПАМЕТНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И РАЗВИТИЕТО НА МУЗЕЙНОТО ДЕЛО У НАС

За Министерството на просветата и културата

В резултат на постоянните грижи на партията и правителството през последните години са постигнати значителни успехи по изучаването, опазването, укрепването, възстановяването и популяризирането на паметниците на културата и по развитието на музеите у нас.

С оглед на новите изисквания и с цел да се отстранят все още съществуващите недостатъци по опазването, възстановяването и популяризирането на нашето културно наследство и да се осигури по-нататъшно развитие на музейното дело в страната, Министерският съвет

ПОСТАНОВЯВА:

1. За паметници на културата се обявяват забележителни произведения на науката, техниката, архитектурата, приложните и изобразителните изкуства, историческите места, сградите и предметите, които документират историческото развитие на обществото и на неговата материална и духовна култура.

Характерни природни образувания с изключителна красота се обявяват за природни забележителности.

2. Паметниците на културата и природните забележителности са общонародно достояние и се намират под закрилата на държавата независимо от това дали са държавна, обществена или частна собственост.

3. Министерството на просветата и културата, Българската академия на науките, народните съвети, учрежденията и организацията, които притежават или стопанисват паметници на културата, предвиждат ежегодно в бюджетите си средства и материали за опазването им.

Паметниците на културата, притежание на ТКЗС и частни лица, се укрепват и възстановяват със средства и материали на народните съвети.

Изразходването на средства става съгласувано и под контрола на Института за паметниците на културата при Министерството на просветата и културата.

4. Поддържането на паметниците на културата, притежание на ТКЗС и частни лица, е задължение на собствениците им.

Ако се установи, че ТКЗС и частните лица не полагат грижи за поддържане на паметниците на културата — тяхна собственост, народните съвети извършват необходимите работи по поддържането им за тяхна сметка.

5. Самоволно разрушаване, преправяне, укрепване, консервиране и възстановяване на паметниците на културата се счита за повреда или унищожаване и се наказва като повреда на обществена собственост.

6. Когато паметник или откритие движими или недвижими паметници на културата, е длъжен в тридневен срок да съобщи за това на съответния народен съвет или на най-близкия музей. Те от своя страна са задължени да уведомят незабавно Института за паметниците на културата при Министерството на просветата и културата.

На лицето, което е открило и известило за намирането на ценен недвижим паметник или е предало на музея движими паметници на културата, се дава възнаграждение, определено с правилник.

7. Ако при извършване на селскостопански, строителни или благоустройствени работи се открият недвижими паметници на културата или такива признаци, ръководителят е длъжен да преустанови работата и да уведоми незабавно народния съвет или най-близкия музей.

Когато Министерството на просветата и културата прецени, че поради своето значение новооткритите паметници трябва да бъдат запазени, инвеститорът, ако не е ТКЗС или частно лице, се задължава да отдели от лимита на обекта кредит за запазването и консервирането им.

Ведомствата и обществените организации, на които Министерството на просветата и културата е разрешило да видоизменят, преместят, разрушат или засипят недвижими паметници на културата, се задължават да осигурят кредити за цялостното им проучване и документиране.

8. Археологически разкопки с научна цел се извършват с разрешение на Българската академия на науките.

9. Обществени организации и частни лица, собственици на места, където се правят разкопки и проучвания, имат право на обезщетение, ако чрез разкопките им са нанесени щети.

10. Министерства, ведомства, обществени организации и частни лица, когато извършват ново строителство в непосредствена близост до недвижими паметници на културата, са длъжни да съгласуват проектите си с Института за паметници на културата при Министерството на просветата и културата.

11. Държавният комитет по строителство и архитектура по предложение на Министерството на просветата и културата решава кои населени места или части от населени места (квартали, ансамбли или отделни улици) са с историческо или архитектурно-музейно значение. Тези решения на комитета се утвърждават от Министерския съвет и се обнародват в „Известия на Президиума на Народното събрание“.

12. Планови задания и градоустроителни планове за реконструкция на населени места, в които има недвижими паметници на културата, преди утвърждаването им се съгласуват с министъра на просветата и културата.

13. Движимите паметници на културата се съхраняват в музеите и музейните сбирки.

14. Прехвърляне или размяна на движими и недвижими паметници на културата между ведомства, обществени организации и музей става с разрешение на Министерството на просветата и културата.

15. Изнасянето на паметници на културата в чужбина се забранява. В изключителни случаи това се допуска с разрешение на Министерския съвет.

16. Министерството на просветата и културата и народните съвети със съдействието на Българската академия на науките, творческите съюзи, общественно-политическите, културно-просветните и други организации се грижат за издирване, регистриране, изучаване и популяризиране на паметниците на културата.

3

Грижата за издирването, регистрирането, опазването и популяризирането на паметниците забележителности съвместно с Министерството на земеделието и горите съгласувано с Министерството на просветата и културата.

17. Върховният държавен надзор по опазване недвижимите и движимите паметници на културата и идейно-методическото ръководство и контрол на всички музеи и музейни сбирки в страната, с изключение на музеите при Българската академия на науките, се осъществява от Министерството на просветата и културата.

18. Към Министерството на просветата и културата се създават като съвещателни органи Съвет за опазване на паметниците на културата и Съвет за музейното дело.

19. Местният държавен надзор по опазване на паметниците на културата и природните забележителности се осъществява от народните съвети със съдействие на местните музеи, обществените и културните организации.

20. Музеите са научни, културно-просветни учреждения, основни хранилница на движими паметници на културата, които разпространяват научни знания и съдействуват за патриотичното и комунистическото възпитание на трудещите се и младежта.

Министерството на просветата и културата съгласувано с Българската академия на науките определя кои музеи могат да бъдат научно-изследователски институти.

21. Откриването и закриването на музеи се извършва с разрешение на Министерството на просветата и културата. Музеи при централните ръководства на ведомствата и обществените организации се създават с решение на Министерския съвет.

С разрешение на Министерството на просветата и културата могат да се създават музейни сбирки към училищата, читалищата и манастирите. Дейността им се контролира от окръжните, околийските или местните музеи.

22. За всяко нарушение на разпореденията на настоящото постановление виновните се наказват съгласно чл. 207, ал. III от Наказателния кодекс.

23. Контролът по изпълнението на постановлението се възлага:

на Министерството на просветата и културата — за паметниците на културата и музеите;

на Министерството на земеделието и горите — за природните забележителности.

24. Министерството на просветата и културата съгласувано със заинтересуваните министерства и ведомства в 6-месечен срок да издаде правилник за приложение на постановлението.

Постановлението отменя 1608-мо постановление на Министерския съвет от 30 декември 1951 г. за паметниците на културата и Наредбата за дейността на съвета по опазване на паметниците на културата от 9 август 1952 година.

За председател на Министерския съвет: Г. Трайков

За секретар на Министерския съвет: П. Владев